for, not expecting. [2] Not considering. E. अ neg. and प्रतीक्षमाण.

अप्रतीघातिता f. (-ता) Irresistibility; one of the ten qualities of आकाश (æther), according to the *Śántiparvan* of the *Mahábhárata*. See आकाश. E. अप्रतीघातिन्, taddh. aff. तल्.

अप्रतीघातिन् Tatpur. m. f. n. (-ती-तिनी-ति) What cannot be warded off, irresistible. Comp. the preceding. E. अ neg. and प्रतीघातिन्.

अप्रतीत Tatpur. m. f. n. (-तः-ता-तम्) [1] Not encountered, unattackable (by enemies), a vaidik epithet, in the *Ṙigveda*, esp. of Indra; e. g. अपूरुषघ्नो अप्रतीत शूर &c., also of a horse; in the *Vájasan.* and *Atharvav.*, also of *Vishńu* and *Varuńa*: अप्रतीता सहोभिर्विष्णू &c. [2] Not understood, not clearly intelligible, as a word; being अप्रतीत is according to the *Kávyaprakáśa* one of the seventeen, according to the *Sáhityadarpańa* one of the thirteen defects of a word, which must be avoided in composition; a word is defined as अप्रतीत in these works, if it is used in a sense which it properly has not or may have only in a certain work, as if in the sentence सम्यग्ज्ञानमहाज्योतिर्दलिताशयताजुषः । विधीयमानमप्येतन्न भवेत्कर्मबन्धनम्, or in the sentence योगेन दलिताशयः the word आशय is used in the sense वासना which it has only in the Yoga philosophy. — See also दोष and पददोष. E. अ neg. and प्रतीति.

अप्रतीतता f. (-ता) or **अप्रतीतत्व** n. (-त्वम्) The not being clearly intelligible; one of the defects of a word in composition; see the preceding. E. अप्रतीत, taddh. aff. तल् or त्व.

अप्रतीति Tatpur. f. (-तिः) [1] The not being perceived, understood, intelligible, the not resulting clearly; e. g. in the *Sánkhya Sútra*: न तादृक्पदार्थाप्रतीतेः; or in *Mádhava*'s *Jaiminíya-nyáyam.*: अशाब्दी शेषता शाब्दी वा न शाब्द्यप्रतीतितः &c.; or पात्नीवतमाग्रयणाद्गृह्णातीत्यत्र त्वष्टुरप्रतीतेः। तस्माद्देवत्वात्त्वष्टा नोपलक्षणीयः; or in *Śankara*'s *Upaskára* on a *Kańáda S.*: परस्परापेक्षायां हि द्वयोरनुत्पत्तिरप्रतीतिः; or in the *Mitákshara*: .... तदनुपपन्नम्। पत्नी दुहितर इत्यत्र (*Yájnav.* 2. 135.) नियोगस्याप्रतीतेः। अप्रस्तुतत्वाच्च।. [2] Mistrust, want of confidence (?); comp. अप्रत्यय. E. अ neg. and प्रतीति.

अप्रतीत्त Tatpur. m. f. n. (-त्तः-त्ता-त्तम्) Not restored, not paid (as a debt); see the instance s. v. अपमित्य. E. अ neg. and प्रतीत्त.

अप्रतीप Tatpur. m. (-पः) The name of a king of Magadha, a descendant of Vṙihadratha, who reigned during twenty six years, according to the *Matsya Purána*. E. अ neg. and प्रतीप.

अप्रतुल I. Tatpur. n. (-लम्) Absence of great weight; esp. fig. absence of much wealth, need, want. E. अ neg. and प्रतुल.

II. Bahuvr. m. f. n. (-लः-ला-लम्) Not very heavy; esp. fig. not very large (as wealth). E. अ priv. and प्रतुल.

अप्रत्त Tatpur. 1. m. f. n. (-त्तः-त्ता-त्तम्) Not given; e. g. in the *Bhágav. Pur.*: अप्रत्तं नस्त्वया किं नु भगवन्भुवनेश्वर। यन्नो ऽन्तर्हृदयं विश्य तमो हंसि स्वरोचिषा.

2. f. (-त्ता) A girl not given in marriage, an unmarried girl; e. g. *Gautama*: स्त्रीधनं दुहितॄणामप्रत्तानामप्रतिष्ठितानां च. E. अ neg. and प्रत्त.

अप्रत्यक्ष Tatpur. m. f. n. (-क्षः-क्षा-क्षम्) Imperceptible, not visible, transcendental, absent; e. g. in the *Nyáya S.*: प्रत्यक्षेणाप्रत्यक्षसिद्धेः; or नाप्रत्यक्षे गवये प्रमाणार्थमुपमानस्य पश्यामः.

अप्रत्यक्षता (-ता) or **अप्रत्यक्षत्व** n. (-त्वम्) Imperceptibility, invisibility, transcendentality, absence; e. g. *Siddhántamukt.*: तत्तच्छब्दगन्धरसाद्यभावानां प्रत्यक्षत्वमुपपद्यते। अन्यथा तत्तदधिकरणानां तत्तदिन्द्रियाणामग्राह्यत्वादप्रत्यक्षत्वं स्यात्; or *Vijnánabhikshu*: अप्रत्यक्षतया धर्मापलापो न संभवति; or *Jayam.*: कालस्याप्रत्यक्षत्वात्कार्याणां दर्शनात्तद्दर्शनम्. E. अप्रत्यक्ष, taddh. aff. तल् or त्व.

अप्रत्यक्षशिष्ट Tatpur. m. f. n. (-ष्टः-ष्टा-ष्टम्) Not distinctly enjoined, e. g. in the abstract deriv. with taddh. aff. त्व, in the *Mímánsá Sútra*: तेषामप्रत्यक्षशिष्टत्वात्. E. अ neg. and प्रत्यक्षशिष्ट.

अप्रत्यभिज्ञान Tatpur. n. (-नम्) Absence of perception or recognition; e. g. in the *Nyáya S.*: अप्रत्यभिज्ञाने च विनाशप्रसङ्गः, or अप्रत्यभिज्ञानं च विषयान्तरव्यासङ्गात्. E. अ neg. and प्रत्यभिज्ञान.

I. **अप्रत्यय** 1. Tatpur. m. (-यः) [1] Distrust, want of confidence; e. g. *Śihlana*: दोषाणां संनिधानं कपटशतमयं क्षेत्रमप्रत्ययानाम् (scil. स्त्रीरूपम्) 'a woman's figure is .... a field for all kinds of distrust'. [2] The not being perceived, understood or intelligible, the not resulting clearly (comp. अप्रतीति); e. g. *Bharatasena*: रामेण .... श्रवणसुखकारिभिर्निनादैः कलहंसमालाः प्रतीयिरे ....। निनादश्रुतिव्यतिरेकेणाप्रत्यये हेतुगर्भविशेषणमाह. [3] (In Grammar.) [a] No-affix, a letter not being an affix or not belonging to an affix; e. g. in *Páńini*'s *Sútra*: इदुदुपधस्य चाप्रत्ययस्य. [b] Absence of an affix; e. g. the *Káśiká* on the ved. loc. sing. चर्मन् or the voc. राजन् &c., नलोपप्रतिषेधवचनादप्रत्यय इति प्रत्ययलक्षणेन प्रातिपदिकसंज्ञा न प्रतिषिध्यते; or in the *Vártt.* to *Páńini*: अप्रत्यये तथैवेष्टः (*Kaiyy.*: प्रत्ययाभावे ऽपि पूर्वपदोत्तरपदयोरन्यतरस्य वा लोप इत्यर्थः); or *Patanjali* on the formation अभिसुसू, अभिसुसूषतेरप्रत्ययः; or the same on अनुसू, अनुसूतेरप्रत्ययः (comp. also the remark under 2. 2). E. अ neg. and प्रत्यय.

2. Bahuvr. m. f. n. (-यः-या-यम्) [1] Having no confidence, distrusting; e. g. in the *Śakunt.*: आ परितोषाद्विदुषां न साधु मन्ये प्रयोगविज्ञानम्। बलवदपि शिक्षितानामात्मन्यप्रत्ययं चेतः. [2] (In Grammar.) Having no affix; e. g. *Patanjali* on the word पाद्, अयमस्ति पाद्यतेरप्रत्ययः पात्; (as the absence of an affix is in this and similar instances the effect of the disappearance of an assumed affix व् which is always dropped, अप्रत्यय and व्प्रत्यय, or as the latter word is written for the sake of euphony *Páń.* VI. 2. 52. and VI. 3. 92: वप्रत्यय, become synonyms; — comp. the insertion of an अ for a like purpose in the ádeśa अदड् and *Kaiyyata*'s remark on VII. 1. 25.: तेनोच्चारणार्थो ऽकारो दकारमात्रं त्वादेशः). E. अ priv. and प्रत्यय.

II. **अप्रत्यय** Karmadh. m. (-यः) (In Grammar.) The affix अ, esp. when अ is also the technical name of the affix, as in *Páńini*; e. g. the samás. aff. अ, ऋच्। पुर्। अप्। धुर्। पथिन्। इत्येतदन्तात्समासात्समासान्तो ऽप्रत्ययः स्यात्; or the